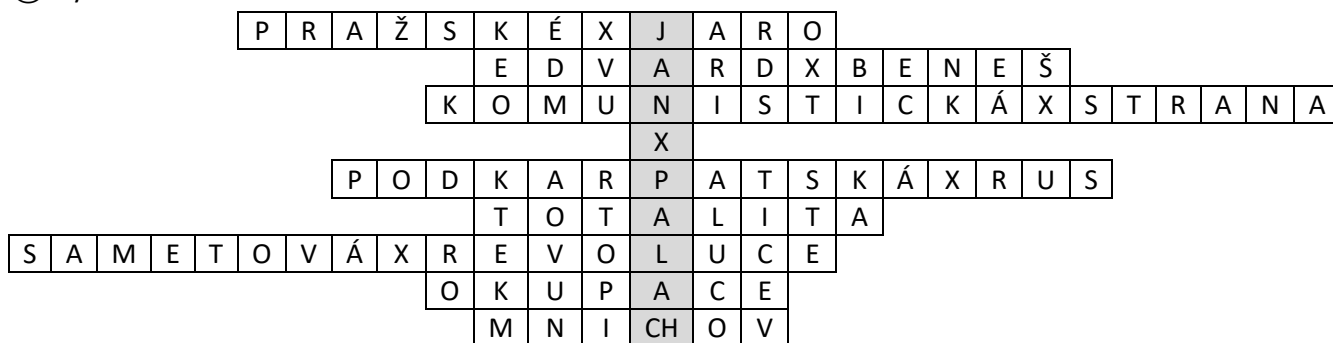

Od totality k demokracii

① Vylušti křížovku.

Tajenka: *Jan Palach*

② Doplň slova do textu.

Vznik České republiky

Samostatná Česká republika vznikla dne **1. 1. 1993**. Stalo se tak po rozdělení *Československa* (*Československá federativní republika, později se používal název Česká a Slovenská federativní republika*) na dva samostatné státy – *Českou republiku* a *Slovenskou republiku*. Tuto událost si každoročně připomínáme státním svátkem, který se nazývá *Den obnovy samostatného českého státu*.

ŽIVOT V DOBĚ TOTALITY

① Utvoř dvojice – událost a datum, který se k ní váže.

A 4, B 6, C 1, D 5, E 3, F 2

② Barevně označ rok, osobnost a událost, které k sobě patří.

1989	Gustáv Husák	pražské jaro
1969	Václav Havel	převzetí moci komunisty
1968	Klement Gottwald	obnovená totalitní vláda
1948	Alexandr Dubček	sametová revoluce

③ Jaké možnosti měli lidé, kteří s komunistickým režimem nesouhlasili? Spoj možnost s bližším vysvětlením.

- být aktivní v disentu
- emigrovat
- navenek spolupracovat a myslet si své
- Lidé hledali útočiště ve svých zálibách, na svých chatách a chalupách nebo například v trampingu.
- Tedy být členem skupiny disidentů – odpůrců režimu. Tito lidé byli pronásledováni, vězněni, posíláni do pracovních táborů. Mnoho z nich při výkonu prestu zemřelo. Vůdčí postavou disidentů se stal Václav Havel.
- Opustit zemi a žít v zahraničí – z pohledu komunistické strany se jednalo o nelegální čin. Přesto z Československa odešlo mnoho lidí. Někteří z nich zemřeli při snaze překonat železnou oponu – neprostupnou hranici mezi Československem a západními zeměmi hlídanou ve dne v noci pohraniční stráží. Na našem území byla železná opona tvořena ostnatým drátem a elektrickým napětím.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ivana Pekárková.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

ŽIVOT V DOBĚ TOTALITY

① Vyhledej 6 pojmů souvisejících s životem během totality. Některé pojmy jsou víceslovné. Ze zbylých písmen slož tajenku, která prozradí, že Václav Havel nebyl jen politik a disident, ale také _____ . Vysvětli, co toto slovo znamená.

D	O	M	Y	E	D	O	S	Ř	E	N	Í	K	P	I	O
D			R	N			T	A			I	Y			N
É			O	M			A	P			F	N			Ý
V			M	Í			T	U			R	Á			Ř
O			E	N			K	L			O	N			I
L			Z	Á			O	A			N	A			
E			E	V			V	CH			T	B			
N			N	O			É	T			Y	A			
A			Í	T			A	Í			N	O			
P			A	C	E	S	Z	B	O	Ž	A	M	A	S	

panelové domy, omezení cestování, nedostatkové zboží, chalupaření, fronty na maso a banány, pionýři

Tajenka: *dramatik – autor divadelních her*

② Spoj pojem související s komunistickým režimem a jeho vysvětlení.

1 E, 2 J, 3 H, 4 A, 5 K, 6 C, 7 I, 8 B, 9 L, 10 G, 11 D, 12 CH, 13 F

ŽIVOT V DOBĚ TOTALITY

① Konec totality si připomínáme každoročně státním svátkem.

Kdy ho slavíme? *17. listopadu*

Jaký je jeho název? *Den boje za svobodu a demokracii*

② Barevně označ, co se v době totality muselo.

Muselo se:

- navštěvovat organizaci pro děti a mládež Pionýr
- majitelé firem a továren museli svůj majetek odevzdat státu
- dávat najevo souhlas s komunistickým režimem – lidé se museli účastnit akcí, které komunisté pořádali (např. spartakiád, prvomájových a jiných průvodů)
- být členem komunistické strany, pokud lidé chtěli zastávat určité pracovní/profesionální pozice
- oslovovat paní učitelko „soudružko učitelko“
- učit se od 1. stupně základní školy ruštinu

③ Barevně označ, co se v době totality nesmělo.

Nesmělo se:

- nesouhlasit s komunistickou vládou a svůj nesouhlas projevat

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ivana Pekárková.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

Od totality k demokracii

- podnikat – mít vlastní soukromou firmu nebo obchod
- volně cestovat do zahraničí
- v hodinách dějepisu mluvit o demokratické minulosti Československa – učebnice dějepisu byly přepracovány
- navštěvovat Sokola a skautské oddíly – obojí bylo komunisty zrušeno
- demonstrovat a projevovat svůj politický názor
- být nezaměstnaný – nezaměstnanost byla trestným činem
- děti nesměly studovat, pokud se jejich rodiče protivili komunistickému režimu (např. s ním otevřeně nesouhlasili, odmítali vstoupit do komunistické strany)

OD TOTALITY K DEMOKRACII

① Slož tajenku z písmen, která označují pravdivá tvrzení. Tajenka prozradí název mezinárodní organizace, do které Česká republika vstoupila roku 1999. Zjisti, jaký je význam této organizace.

N – po pádu komunistického režimu roku 1989 se konaly svobodné volby
A – prvním demokratickým prezidentem se po roce 1989 stal Václav Havel
T – politické změny roku 1989 odstartoval průvod studentů zakončený v Praze na Národní třídě
O – po roce 1989 byla v Československu obnovena svoboda slova

② Vylušti čtyřsměrku. Ze zbylých písmen slož tajenku, která prozradí název organizace, do které Česká republika vstoupila v roce 2004. Zjisti, jaký je její význam.

S	T	C	A	R	U	Z	N	E	C
L	A	E	K	L	A	U	S	E	V
O	K	S	R	O	O	R	A	J	P
V	I	T	H	E	R	C	I	S	N
A	N	O	K	K	Á	S	U	H	A
Á	D	V	Ú	S	T	A	V	A	R
U	O	A	N	Z	E	M	A	N	T
I	P	T	E	H	A	V	E	L	S

- 1) Po roce 1989 se do naší země vrátila svoboda _____ (doplň) – lidé se opět mohli svobodně vyjadřovat. (slova)
- 2) Byla zrušena státem organizovaná kontrola zpráv a informací – tedy _____ (doplň). (cenzura)
- 3) Lidé mohli znovu _____ (doplň) – zakládat své firmy, společnosti, obchody. (podnikat)
- 4) Lidé se znovu mohli sdružovat do politických _____ (doplň) a zakládat je. (stran)
- 5) Lidé mohli svobodně vyjždět ze své země – tedy _____ (doplň). (cestovat)
- 6) Příjmení prvního prezidenta České republiky. (Havel)
- 7) Příjmení druhého prezidenta České republiky. (Klaus)
- 8) Příjmení třetího prezidenta České republiky. (Zeman)
- 9) Základní zákon státu. (ústava)
- 10) Příjmení muže, který v roce 1989 odstoupil z funkce prezidenta. (Husák)
- 11) Profese lidí, kteří záhy po 17. 11. 1989 připojili ke stávkám studentů. (herci)
- 12) Krátké uvolnění poměrů v Československu v roce 1968 bývá označováno jako pražské _____ (doplň). (jaro)

Tajenka: *Evropská unie*

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ivana Pekárková.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).